

Bisfosfonaten (Aclasta®, Actonel®, Actonel Combi D®, Fosamax®, Fosavance®, Bonviva®)

Werking van bisfosfonaten

Er moet voortdurend evenwicht zijn tussen de aanmaak en afbraak van botten. Bij botontkalking (osteoporose) is de afbraak groter dan de aanmaak, waardoor de botten brozer worden. Daardoor breken ze makkelijker en kunnen de wervels van de ruggengraat inzakken. Bisfosfonaten remmen de botafbraak. Bisfosfonaten kunnen het risico op heup- en wervelfracturen verminderen. Er zijn meerdere bisfosfonaten verkrijgbaar, oa zolendronaat (Aclasta®), risedronaat (Actonel®, Actonel Combi D®), alendronaat (Fosamax®, Fosavance®), ibandronaat (Bonviva®).

Wanneer worden bisfosfonaten voorgeschreven?

Bisfosfonaten kunnen voorgeschreven worden om osteoporose te behandelen en voorkomen. Om (verder) verlies van botmassa tegen te gaan en nieuwe botbreuken te voorkomen zijn enkele leefregels belangrijk: goede calciumrijke voeding, voldoende buitenlicht en lichaamsbeweging. Daarnaast kan bij ernstige osteoporose een behandeling met bisfosfonaten noodzakelijk zijn.

Het gebruik van bisfosfonaten

- Het gebruik van bisfosfonaten gebeurt door middel van tabletten of infusen, naargelang het bisfosfonaat. Zolendronaat kan enkel in de vorm van infusen worden gegeven. Risedronaat en alendronaat worden in de vorm van tabletten toegediend. De frequentie is verschillend per bisfosfonaat.
- Behandeling met bisfosfonaten wordt altijd gecombineerd met calcium en vitamine D behandeling. Calcium is een essentieel mineraal voor de opbouw van uw botten. Vitamine D is noodzakelijk voor de opname van het calcium in het lichaam en helpt dus langs die weg voor de botaanmaak. Wanneer uw bloed een te laag vitamine D gehalte vertoont, zal eerst vitamine D worden toegediend en maar eerst later gestart worden met bisfosfonaten.
- Neem de tablet 's morgens in, direct na het opstaan, voor het ontbijt. Na een half uur kunt u ontbijten. Ga niet meer neerliggen. De tablet werkt niet als u hem samen met eten of drinken inneemt. Het wordt in combinatie met voedsel en melk zeer slecht opgenomen. Op een volkomen **lege maag** komt er binnen een half uur na inname voldoende van in uw bloed. Een volkomen lege maag heeft u als u 6 uur niet gegeten heeft. Is het voor u niet mogelijk de tablet 's morgens voor het ontbijt in te nemen? Dan kunt u het eventueel overdag innemen, maar alleen als u daarvoor én daarna minimaal 2 uur niet eet of drinkt.
- Na 5 tot 10 jaar behandeling met bisfosfonaten kan de reumatoloog beslissen tot de stopzetting van de behandeling. Bisfosfonaten werken dan nog een hele tijd verder.

Controle

Tijdens de behandeling met bisfosfonaten zal uw bloed regelmatig worden afgenomen. Bij deze controle worden rode en witte bloedlichaampjes, bloedplaatjes, leverfuncties, nierfunctie, vitamine D en calcium beoordeeld. U kunt de uitslagen van het bloedonderzoek opvragen bij uw arts.

Bijwerkingen van bisfosfonaten

De volgende opsomming is niet volledig maar geeft een overzicht van de meest voorkomende bijwerkingen.

- Mensen die bisfosfonaten gebruiken, hebben een iets grotere kans op misselijkheid, zuurbranden (of refluxklachten) en irritatie van de slokdarm.
- Wanneer u een infuus met bisfosfonaten wordt toegediend, dan kunt u 12 tot 24 uur na toediening een grieperig gevoel krijgen met koorts, spier- en gewrichtspijn.
- Wanneer u een tandartsbezoek plant met eventuele tandextracties is het aangeraden om een infuus met bisfosfonaat uit te stellen. Wanneer u bisfosfonaten in de vorm van tabletten neemt, is het belangrijk dat te vermelden aan uw tandarts. De tandarts kan dan beslissen of preventieve antibiotica en mondspoelingen noodzakelijk zijn.
- Het gebruik van bisfosfonaten is niet altijd veilig bij nierinsufficiëntie/ nierlijden. Daarom controleert uw arts de nierfunctie in het bloed en past zo nodig de dosis van bisfosfonaten aan.

Gebruik van bisfosfonaten samen met andere medicijnen

- Vertel uw huisarts, uw tandarts en uw specialist altijd welke medicijnen u gebruikt. Denk ook aan voedingssupplementen en geneesmiddelen die zonder voorschrift verkrijgbaar zijn.

Meer informatie

Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen of opmerkingen, neem dan contact op met uw huisarts of uw reumatoloog. Onafhankelijke informatie over geneesmiddelen kunt u vinden op de website van het Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie www.bcfi.be.